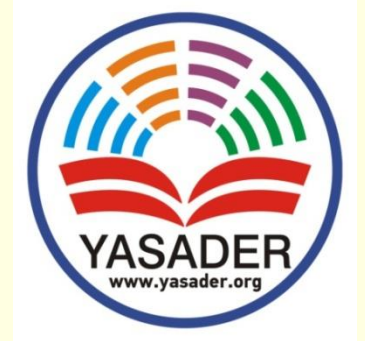

TBMM EKSENİNDE SİVİL TOPLUM-KAMU İŞBİRLİĞİ VE DİYALOĞU

Habip Kocaman
Yasama Derneği Genel Sekreteri,
TBMM Kanunlar ve Kararlar Başkanı
E-posta: habipkocaman@tbmm.gov.tr

Katılımcı demokrasi-demokratik yönetim

- Demokrasi üzerine tartışmalar: **Temsil sorunu**
 - Parlamento krizi
 - Yönetilemezlik iddiası
 - Demokrasinin sonu söylemi
- Yürütme erkinin baskınlığı karşısında seçimden seçime demokrasinin meşruiyet sorununa çözüm: **çoğulculuk ve katılımcılık**
- Siyasi boyutu ağır basan **çoğulculuk**, çeşitli eğilim ve görüşlerin temsiline özen gösteren ve yönetimde etkisini kabul eden yaklaşım
- Çoğulculuğa paralel olarak **katılımcılık**, toplumun kişileri ve kurumlarıyla geniş katılımının sağlandığı yapılanma ve işleyişi öngören anlayış
- Sosyal, idari, ekonomik ve politik otoritenin karşılıklı etkileşim halinde ortaklaşa kullanımı: **demokratik yönetim**
- Sadece seçilenlerin ve bürokrasinin değil, süreçlerden etkilenen yönetilenlerin de karar alma ve uygulama mekanizmalarında yer alması: **Katılımcı demokrasi**.
- Sivil toplum katılımı parlamento açısından farklı bir önem ve anlama sahiptir.
- Seçmen-temsilci arasındaki ilişki, seçim dönemleriyle sınırlı değildir. Taleplerin, seçimlerden sonra da parlamentoya sürekli olarak iletilmesi, milletvekillerinin çeşitli toplumsal kesimlerin taleplerini güncel olarak izleyebilmelerine ve bunlara cevap veren politikalar üretmelerine imkan verecektir. Bu taleplerin izlenmesi, önemli ölçüde, toplumdaki çeşitli beklentilere sahip kesimlerin STK'lar halinde örgütlenerek parlamentoya iletişime geçmesiyle gerçekleşir.
- STK'ların, parlamentodaki yasama ve denetim süreçlerine katılımı, seçmenle temsilci arasındaki bağı canlı tutar, demokrasinin kökleşmesine ve derinleşmesine önemli bir katkı sunar.

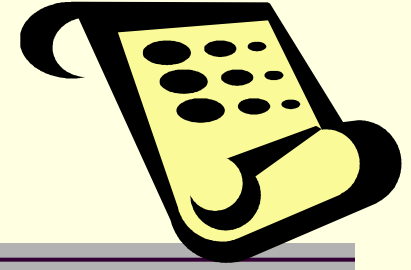
Kurumları tanımak:

TBMM'nin Görev ve Yetkileri

- Alandaki kamu kurumlarının hangileri olduğunu, bunların görev ve yetkilerini bilmek, sorumluluklarını öğrenmek önemli
- STK'ların bir gözü ve kulağı TBMM'de olmalı
- **Yasa yapımı** : Kanun koyma, değiştirme ve kaldırma
- **Siyasi kararlar alma** : Bütçe tahsisi, yurt dışına asker gönderme, olağanüstü hal-sıkıyönetim ilanı, ara veya erken seçim, Anayasa Mahkemesi ve RTÜK'e üye seçimi, Sayıştay Başkan ve üyelerinin seçimi, Kamu Başdenetçisi ve denetçi seçimi
- **Parlamente denetim** : Bilgi edinme ve Hükümeti denetleme yolları

Etkileşimde bilginin önemi

STK'lar açısından kamuyla iletişimde:

- Bilgi kirliliğine dikkat: Az, öz, doğru, yeterli, bilgi
- Bilgi notu veya rapor, gerektiğinde dosya hazırlama
- Yalnızca sorun anlatımı değil, çözüme odaklı talep
- İlgili bakanlık veya kamu kuruluşunu belirtme; yaklaşımını ve sorumluluğunu ortaya koyma
 - Alanımızdaki bakanlıkların-kamu kuruluşlarının faaliyetlerini izleme, İnternet sitelerine erişim
 - Bilgi Edinme Hakkı Kanununu etkin kullanma

Kamu kurumları açısından;

- Tanıtım ve faaliyetlerin duyurulması önemli
- STK'lar ve medya ile ilişkiler sıcak tutulmalı
- **İyi örnek:** Stratejik plan hazırlıklarında dış paydaşlar arasında STK'lara yer verilmesi

Bilgi Edinme Hakkı Kanunu

- **Bilgi Edinme Hakkı Kanunu**'nun tanıdığı imkanları kullanarak ilgili bilgileri doğrudan muhataplarından, bir başka deyişle faaliyet sahamızdaki yetkili bakanlıklar ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının edinmek, yaklaşımlarını tespit etmek yararlı olacaktır.
- 2003 yılında kanunlaşan Bilgi Edinme Hakkı Kanunu sivil toplum katılımında önemli bir kolaylaştırıcı unsurdur. Kanunun tanıdığı çerçevede yapılan bilgi edinme başvurularıyla kamu kurumundan alınan bilgi, STK'ların ilgilendikleri alandaki kamu kuruluşlarının çalışmalarını izlemelerini kolaylaştırmaktadır.
- Ayrıca bu yolla STK'lar kamu kurum ve kuruluşlarıyla doğrudan muhatap olma imkanı bulabilmektedir.
- Her kamu kurum ve kuruluşunun İnternet sitesi üzerinden bilgi edinme başvurusu imkanı bulunması hakkın kullanımını kolaylaştırmaktadır.
- Ancak, Kanun'un kamu kurum ve kuruluşlarının hepsinde aynı hassasiyetle uygulandığını söyleyebilmek güçtür. Özellikle Kanun'un “ayrı ve özel bir çalışmayı gerektirmesi” hükmü öne sürülerek bilgi taleplerine kısmen cevap verilmesi veya hiç cevap verilmemesi karşılaşılan bir durumdur. Bilgi Edinme ve Değerlendirme Kuruluna yapılan ikinci bir başvuruyla kurumun cevap vermeye zorlanması vatandaşlar ve STK'lar açısından can sıkıcıdır. BEDK kararlarının hakkın etkin kullanımına destek verip vermediği de ayrı bir tartışma konusudur.

TBMM İnternet Sitesi

- Türkiye Büyük Millet Meclisinin (TBMM) İnternet sitesinde zengin bir bilgi içeriği söz konusudur. İlk Osmanlı Meclisinden başlamak üzere Genel Kurul görüşmelerinin yer aldığı Tutanak Dergilerinin tamamı internet ortamındadır. Yine kanun ve karar metinlerinin tamamı, Meclis araştırması komisyonu raporlarının tamamı internet erişimine açıktır. Yine Tutanak Dergisine girmese dahi son dört yasama dönemine ilişkin tüm kanun tasarı ve teklifleri ile parlamenter denetim yollarına ilişkin önergeler çeşitli bilgi ve metinleriyle erişime açıktır. TBMM yayınları ile TBMM Kütüphanesindeki telif sorunu bulunmayan eserler de taranarak e-erişime açılmıştır.
- TBMM İnternet sitesinin kullanıcı dostu niteliği tartışmaya açıktır. Sitenin diğer bir zayıf noktası katılıma imkan veren görüş alma-bildirme formatına yer vermemesidir. Özellikle ihtisas komisyonu sayfalarında kanun tasarı ve tekliflerine görüş verme imkanı bulunmaması büyük eksikliklerdir. Bu noktada TBMM İdari Teşkilatı çalışma yürütmektedir.
- Kişilerin bireysel başvuru yapabildiği Dilekçe Komisyonuna Komisyon sayfası üzerinden başvuru olanağı bulunmaktadır. Ancak komisyonun yaptığı incelemelere e-ortamda görüş ve katkı vermeye gelince benzer bir uygun ortam sorunu bu komisyonda da söz konusudur.
- Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, bireysel başvuru alan komisyonlar arasında olup henüz e-ortamda başvuru kabul etmemektedirler. Ancak her iki komisyonun STK iletişimi ve etkileşimi üst düzeydedir. KEFEK, STK'lar ile ortak projeler yürütmekte veya STK projelerine ciddi anlamda destek vermektedir.

Kamu Kurumlarının İnternet Siteleri

- Alanımızdaki yetkili bakanlıklar ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının politikalarını, faaliyetlerini izlememizde **İnternet sitelerini** takip etmemiz önemlidir. İnternet sitelerinde bu kurumların faaliyetleriyle ilgili değerli bilgiler bulunabilmektedir.
- Kamu kurum ve kuruluşlarının İnternet sitelerinde sınırlı kapsam ve bilgi, yetersiz paylaşım, güncel olmama sorunları söz konusudur. Sayıştayın “e-devlete geçişte kamu kurum ve kuruluşlarının İnternet siteleri” başlıklı 2006 tarihli performans raporundaki tespit ve değerlendirmelerin bazı kurum ve kuruluşlar için hala geçerlidir. Sayıştayın bu şekildeki performans raporlarını TBMM görüşmemektedir. Bu nedenle 1998’de başladığı performans raporlamasına en son 2008’de hazırladığı Trafik Kazalarını Önleme Faaliyetleri Raporuyla son vermiştir.
- İnternet sivil toplum katılımını kolaylaştırıcı önemli bir araçtır. Tanıtım ve bilgi paylaşımının ötesine geçen İnternet siteleriyle kamu kurum ve kuruluşları, çeşitli hizmetlerin İnternet üzerinden sunumunu da yaygınlaştırmaktadır. Yerel yönetimler başta olmak üzere kamu kurum ve kuruluşlarının sundukları hizmetlerle ilgili görüş almada, yeni projeler üretmede İnternet üzerinden sivil toplumun katkısını sağlamaları önemlidir. Görüş ve öneriler için bir başlık oluşturma gereği, bu görüş ve önerilerin alınması, işlenmesi, değerlendirilmesi ve geri bildirimde bulunulmasıdır. Kamuda İnternetin katılım, görüş ve öneri almada kullanımı ve alınan görüş ve önerilerin değerlendirilmesi konusunda da çok farklı uygulamalar olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. e-devlet ödüllерinin bu yönlerden de ele alınması uygun olacaktır.

İletişime açık kurum

Kurum yetkili ve ilgilileriyle görüşme, ziyaret kolaylığı;
bilgilendirme kanallarının açık olması

- **İyi örnek:** TBMM
- Milletvekili özgeçmişleri, iletişim ve yasama/denetim teklif/önerge bilgileri: www.tbmm.gov.tr
- Milletvekili, grup başkanvekili, komisyon başkanı, komisyon üyesi
- Yüz yüze, telefon, mektup, faks, e-posta
- İdari teşkilat rehberi
- Milletvekili danışmanı ve sekreteri, yasama uzmanı
- Basılı ve CD/DVD gibi materyalin TBMM'ye beraberinde getirilmesinde sorun var, birkaç adetten fazlaysa alınmıyor. PTT, kargo-kurye dağıtımında sorun yok, izin prosedürü kaldırıldı.

Yasa Önerileri

- **Milletvekili: Kanun Teklifi** Milletvekillerinin verdikleri teklifler siyasal olarak destek buldukları, vaatler verdikleri, kendilerini yakın hissettikleri kesimlere yönelik siyasalar içermektedir. Kanun düzeyindeki mevzuattan kaynaklanan sorunlar için teklif taslağı hazırlanabilir.
- **Hükümet : Kanun Tasarısı**
- **Mevzuat hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik** hükümlerine göre tasarı taslağı hazırlayan bakanlık, taslağı bir aydan az olmamak üzere tanınacak sürede görüş vermek üzere ilgili STK'lara gönderebilecektir. Ayrıca taslağın internet sitesine yerleştirilerek görüşe açılacağı Yönetmelik hükmüdür. Yine Yönetmelik'e göre değeri belli bir miktarı geçen düzenlemelerde düzenleyici etki analizi yapılması öngörülmektedir. Düzenleyici etki analizinde STK'ların da görüşlerinin alınması dahil bir dizi mekanizma ile olası sonuçlar anlaşılmaya ve beklentiler ölçülmeye çalışılmaktadır.
- Yönetmeliğin tam olarak uygulanabildiği söylenemez.
- **İyi örnek:** Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

İhtisas komisyonlarında STK katılımı

- Komisyonlar, gündemleri komisyon başkanınca belirlenerek toplantıya çağrılır. Toplantıya komisyon üyeleri, dileyen milletvekilleri ve hükümet temsilcisi katılmaktadır. Ayrıca komisyon başkanlığınca davet edilen ilgili bakanlık, kamu kurum ve kuruluşları temsilcilerinin yanı sıra STK temsilcileri, akademisyenler de toplantıya çağrılabilmekte, başkanın vereceği söz hakkı ile görüş açıklayabilmektedirler. Uygulamada STK'lar genelde alt komisyon toplantısında görüşlerini ifade edebilmektedir. Komisyon toplantısına katılamayanlar ise komisyon üyelerine gönderdikleri yazılı görüşlerle ve dışarıda yapılan görüşmelerle etkili olmaya çalışmaktadır. Komisyon raporlarında STK görüşlerine yer verilmemekte, katılım durumları belirtilebilmektedir.
- Her komisyonun ilgili STK listesi var. Akredite uygulaması yok.
- STK'ların katılımının TBMM İçtüzüğü'ndeki dayanağı *“komisyonların fikirlerini almak üzere uygun göreceği uzmanları çağırabilecekleri”*ne yönelik hükümdür.
- Yeni İçtüzük çalışmalarında STK katılımının garantilenmesi bekleniyor.
- İhtisas komisyonları İnternet sayfaları yenilenecektir. Görüş bildirmeye uygun format oluşturulması bekleniyor.

Denetim işlevine de sahip komisyonlar

- **İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu:** *İnsan haklarının ihlale uğradığına dair iddialar ile bireylerin ve STK'ların şikayetlerini değerlendirmek, başvuruları incelemek, gerekli gördüğü hallerde ilgili mercilere iletmek görevidir.*
- Kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlardan bilgi isteme, buralarda inceleme yapma ve ilgililerini çağırıp bilgi alma, *uzman kişilerin görüşlerine başvurma yetkisine sahiptir.*
- **Dilekçe Komisyonu:** Vatandaşların ve ülkemizde yaşayan yabancıların kamuya ilgili dilek ve şikayetlerini değerlendirir. Bireysel başvuru esastır. Elektronik başvuru mümkündür. Toplu imzalı başvurular ses getirmektedir
- Dilekçe konusunda ilgili bakanlık veya kamu kuruluşundan bilgi alır. Alt komisyonlar kurarak yerinde incelemeler yapabilir, bilirkişi görevlendirebilir.
- Komisyonun aracılığıyla idarenin konuyla ilgilenmesi sağlanabilir.
- **AB Uyum Komisyonu:** *AB'ye katılım konusunda kamuyu bilgilendirici etkinlikler yapmak görevidir.*
- Kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlardan bilgi istemek ve ilgililerini çağırıp bilgi almak, *uygun bulacağı uzmanların bilgilerine başvurmak yetkisine sahiptir.*
- **Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu:** *Kadın erkek eşitliğinin ihlaline ve toplumsal cinsiyete dayalı ayrımcılığa dair iddialar ile ilgili başvuruları incelemek ve ilgili mercilere iletmek; kadın erkek eşitliği konusunda kamuyu bilgilendirici etkinlikler yapmak görevidir.*
- Kamu idareleri ile gerçek ve tüzel kişilerden bilgi istemek ve ilgililerini çağırarak bilgi almak, *uygun bulacağı uzmanların bilgisine başvurmak yetkisine sahiptir.*
- Kamu kurum ve kuruluşları, *sivil toplum örgütleri ile meslek kuruluşlarının çalışmalarından yararlanabilir.*

Parlamente denetim ile

- Hükümet politikaları sorgulanmakta;
- Kamu yönetiminin aksayan, eksik yönleri ortaya konulmakta;
- Uygulamalardaki olumsuzluklara, sorunlara dikkat çekilmekte;
- İşlenen konu üzerinde ilgi uyandırılmakta;
- Harekete geçilmesi, çözüm üretilmesi sağlanmaya çalışılmakta;
- İzlenen politikaları etkilemek, yön vermek istenmekte.

Soru yolu ile

- Milletvekilleri, soru önergesi vererek çeşitli sorunları gündeme taşıyabilirler.
- Milletvekilleri, soru yoluyla, mesafe alınamayan, gelişme kaydedilemeyen talepleri, çözüm üretilmeyen sorunları sorgulayabilirler.
- Bir sorun, birinci dereceden muhatabı olan sorumlusuna, yani ilgili bakana, soru önergesi ile hatırlatılabilir.
- Verilen cevapla Hükümetin o konudaki yaklaşımı anlaşılmış olur.
- Genellikle muhalefet milletvekilleri soru önergesi vermektedir.
- Yetkili kamu kuruluşlarının duyarsız kaldığını, ihmal ettiğini düşündüğümüz somut durumları milletvekillerine ulaştırdığımızda, soru konusu yapılabilir.

Meclis Araştırması Komisyonu

- İlgili tüm kesimlerin temsilcilerinden görüş (dinleme ve/veya yazılı) alır.
 - kamu, akademik camia, iş dünyası, medya, sivil toplum
- Komisyonun resen daveti, çağrı beklemeksizin iletişime geçilebilir, yazılı görüş gönderilebilir, bilgi sunumu önerilebilir.
- Komisyon stk temsilcisinin ulaşım masrafını karşılayabilir.
- Raporda, sorunlar nedenleriyle ortaya konulur, tüm boyutlarıyla detaylı durum tespiti yapılır. Raporda, alınması gereken önlemler ve çözüm önerilerine de yer verilir. Rapor TBMM İnternet Sitesine yerleştirilir.
- Rapor Genel Kurulda görüşülür.
- **İyi örnekler:**
- Kayıp Çocuklar, Şiddet Mağduru Çocuklar ve Sokakta Yaşayan Çocuklar Sorunlarını Araştırma Komisyonu
- Töre ve Namus Cinayetleri ile Kadına Yönelik Şiddeti Araştırma Komisyonu

Bütçe görüşmeleri

Bakanlık, kurum ve kuruluşların performansının, kaynak kullanımındaki etkinliklerinin tartışılması

- STK'ların takip ettikleri sorunların çözümünde kamu kurumlarının kaynak ayırmasının önemi yadsınamayacağına göre, bütçe görüşmeleri takip edilerek özellikle Plan ve Bütçe Komisyonunda ve genel anlamda gündeme getirilerek dikkat çekme noktasında Genel Kurulda etkileme, savunuculuk faaliyetleri yürütülebilir.
- Kuruluş bütçelerindeki STK'lara yardım ödeneği meselesi

Anayasa Uzlaşma Komisyonu

- TBMM Anayasa Uzlaşma Komisyonu 19 Kasım 2011 tarihi itibarıyla çalışmalarına başlamıştır. Komisyonda TBMM’de temsil edilen 4 siyasi parti grubundan 12 üye yer almaktadır. Komisyon için hazırlanan web sayfasında (yenianayasa.tbmm.gov.tr) siyasi partiler, meslek kuruluşları ve sivil toplum kuruluşları tarafından hazırlanan anayasa taslaklarına önce yer verilmiş, daha sonra kaldırılmıştır.
- Sivil toplum açısından önemli olan husus ise web sayfası üzerinden görüş alınmış olmasıdır. Ancak, gelen görüşler önceden siteden paylaşılıyorken daha sonra kaldırılmıştır.

TBMM Stratejik Planı 2013-2017

■ **Tespitler**

- 1. Sivil toplumun yasama süreci ve gündemi hakkında daha fazla bilgilendirilmesine ihtiyaç vardır.
- 2. Sivil toplumun yasama sürecine katkıda bulunmasını sağlayıcı yöntem ve imkânlar geliştirilmelidir.
- 3. Sivil toplumun yasama sürecine katkısına yönelik bir geri bildirim mekanizması bulunmamaktadır.
- 4. Sivil toplum tarafından üretilen bilgi, tecrübe, görüş ve önerilerin yasama sürecine aktarılmasına ilişkin mekanizmalara ihtiyaç vardır.

■ **Gelecek Perspektifi**

- 1- Sivil toplumu yasama sürecinin her aşamasına dair bilgilendirmek.
- 2- Sivil toplumun yasama sürecine erişimini sağlayacak mekanizmalar oluşturmak.
- 3- Parlamento dışında üretilen bilginin yasama sürecine aktarılmasına ilişkin hizmetleri, ağırlıklı olarak elektronik ortam üzerinden yürütmek.
- 4- Yasama sürecine dışarıdan katkı sağlayabilecek kişi ve kurumlarla ortak bilgi üretmek.

Stratejik Amaç 5: Sivil toplumun görüs ve önerilerinin yasama sürecine aktarılmasını sağlamak üzere TBMM ile resmi ve sivil çevreler arasında etkilesimin gereklesmesine zemin olusturmak

- Yasalar toplumsal sorunları çözmeyi hedefler. Bu bağlamda toplumsal sorunların ne olduğunun saptanması büyük önem taşımaktadır.
- Toplumsal sorunların ve çözüme ilişkin önerilerin siyasal sisteme aktarılmasını sağlamak amacıyla sivil toplumla kapsayıcı bir ilişki içinde olmak çağdaş demokrasilerde giderek yaygınlaşan bir yaklaşımdır.
- Bu çerçevede iletişim kanalları geliştirmek, bu kanallardan vatandaşlara yasalaşmadan önce ve sonra görüş bildirme imkânı sunmak, vatandaşların görüş ve önerilerini TBMM'ye aktarmak, plan döneminde İdari Teşkilatın temel amaçlarından biridir.

Dernekler Kanunu

■ *Yardım ve işbirliği*

Madde 10- Dernekler, tüzüklerinde gösterilen amaçları gerçekleştirmek üzere, benzer amaçlı derneklerden, siyasi partilerden, işçi ve işveren sendikalarından ve meslekî kuruluşlardan maddî yardım alabilir ve adı geçen kurumlara maddî yardımda bulunabilirler. (1)

5072 sayılı Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanun hükümleri saklı kalmak üzere, dernekler kamu kurum ve kuruluşları ile görev alanlarına giren konularda ortak projeler yürütebilirler. Bu projelerde kamu kurum ve kuruluşları, proje maliyetlerinin en fazla yüzde ellisi oranında aynî veya nakdî katkı sağlayabilirler. **(Ek cümle: 18/2/2009 – 5838/7 md.)** 4857 sayılı İş Kanununun 30 uncu maddesi çerçevesinde özürlülerin ve eski hükümlülerin mesleki eğitim ve mesleki rehabilitasyonu, kendi işlerini kurmaları, özürlülerin iş bulmasını sağlayacak destek teknolojilerine ilişkin projeler ile benzeri projelerde bu oran aranmaz.

Yasama Derneğinin Çalışmaları 1

- 2003 yılında, TBMM’de görev yapan yasama uzmanları ve idarecileri tarafından kurulan Yasama Derneği (YASADER), yasama sürecine sivil toplum katılımı konusunda ayrıntılı, kapsamlı çalışmalar gerçekleştirmiştir.
- **Yasama Sürecine Katılım El Kitabı** hazırlanmıştır. Amacı STK üyelerine TBMM’nin yapısını tanıtarak, kanun yapımı ve denetim süreci hakkında bilgilendirerek katılım kapasitelerini güçlendirmektir. TBMM’nin çalışma düzenini bilmek, milletvekillerinden bir konunun farklı şekillerde TBMM gündemine taşınmasını talep etmek konusunda büyük avantaj sağladığından El Kitabının büyük bir açığı doldurduğu düşünülmektedir.
- Toplum Gönüllüleri Vakfı (TOG) ile gençlerin ve gençlik örgütlerinin kendi ihtiyaçlarını TBMM gündemine taşıyabilme yolları ile yasama süreçlerine dâhil olma konusundaki araç ve yöntemlere ilişkin bilgiye erişimlerinin artırılmasını ve yasama süreçlerine katılımının geliştirilmesini hedefleyen **"Katılımın Genç Hali Projesi"** yürütülmüştür. Proje kapsamında iki eğitim programı gerçekleştirilmiş ve “Gençler İçin Yasamaya Giriş” adıyla bir kitapçık hazırlanmıştır.
- Hollanda Büyükelçiliği Matra Programı çerçevesinde, yerel STK’ların sorunlarını ve önceliklerini Parlamente’ye daha etkin bir şekilde taşımalarına katkı sağlamayı amaçlayan **“Yerel STK’lar İçin Yasama Okulu Projesi”** yürütülmüştür. Dört şehir merkezinde ikişer günlük eğitim ve atölye çalışmaları yapılmıştır. Yerel STK üyelerine yasama süreçlerine nasıl daha etkin katılacakları konusunda somut ve pratik bilgiler verilmiş, milletvekilleri ile iletişim kurmanın, kendilerini yerelde yaşanan sorunlardan haberdar etmenin ve onlarla diyalog kurarak çözüm alternatifleri geliştirmenin önemi vurgulanmıştır.

Yasama Derneğinin Çalışmaları 2

- TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu işbirliğinde Uçan Süpürge Kadın İletişim ve Araştırma Derneği ile birlikte **“Demokraside Kadın İzleri”** Projesi yürütülmüştür. Çeşitli illerde eğitim ve atölye çalışmaları şeklinde toplantılar yapılan Proje kapsamında yasama uzmanlarının sunumlarının ardından katılımcılar önce sorunlarını belirlemiş, sonra tartışmış, akabinde bu sorunları çözecek kanun teklifleri hazırlamış; taleplerini soru önergeleri, Meclis araştırması ve genel görüşme önergelerine dönüştürmüş; bireysel başvuru dilekçeleri hazırlamışlardır.
- Pozitif Yaşam Derneği ile yürütülen **“HIV/AIDS ile Yaşayanların Haklarına Yönelik Savunuculuk ve Farkındalık Yaratma Projesi”** kapsamında; kapsamlı bir yasa taslağı oluşturulmuş, konunun gündem dışı konuşma şeklinde TBMM gündemine taşınmasına, soru önergeleriyle sorgulanmasına ve Meclis araştırması önergesiyle dikkatlerin çekilmesine vesile olacak girişimlerde bulunulmuştur.
- Sivil Toplum Geliştirme Merkezinin (STGM) hak temelli STK'lara yönelik güçlendirme çalışmaları kapsamında gerçekleştirilen eğitim çalışmasına YASADER sunumları ile destek vermiştir. **“STK'ların Parlamentodaki Süreçlere Katılımlarının Güçlendirilmesi Eğitimi”** STK'ların süreçlere katılımlarının artırılmasını ve dönüştürücü özelliklerinin güçlendirilmesini hedeflemiştir. Parlamenter sistem ve STK'ların karar verme süreçlerine katılım için geliştirdikleri mekanizma ve etkinliklerin paylaşıldığı eğitimde düzenlenen grup çalışmaları ile uygulama pratikleri de yapılmıştır.
- Dünya Bankası ile yürütülen proje kapsamında ve TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Başkanlığının desteğiyle, **“Kadına Yönelik Çalışmalar Yürüten STK'ların Yasama Sürecine Katılımlarının Güçlendirilmesi Semineri”** TBMM'de gerçekleştirilmiştir. Yasama uzmanları ile öğretim üyelerinin sunum yaptığı seminere kadına yönelik çalışmalar yürüten STK temsilcileri katılmış, seminer sonunda katılımcılara sertifika verilmiştir.
- 19 Kasım 2007 Pazartesi günü TBMM'de **“Yasama Sürecine Sivil Toplum Katılımı: Bir Sistem Arayışı”** konulu bir panel düzenlenmiştir. Panelin ilk bölümünde uzmanlar tarafından yasama sürecine sivil toplum katılımının teorik temelleri, diğer ülke örnekleri ve Başbakanlık ile TBMM aşamasında katılım konusunda sunumlar yapılmıştır. Öğleden sonraki ikinci bölümde ise programa katılan yaklaşık 80 civarında STK temsilcisine söz verilmiştir.
- **STK'lar İçin Yasama Okulu Projesi** ile engelli STK'larına ve değişik amaçlı STK gruplarına iki günlük programlar çerçevesinde sertifikalı sunumlar yapılmıştır.